

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

407. An & qualiter Canonici, aliq̄ue supradicti absentes ratione infirmitatis excusentur à residentia, lucrenturque fructus & distributiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

5. Quartò procedit idem de Cardinali habente in suo servitio duos Canonicos tituli. Lott. n. 184. citans Navar. de cler. non resid. consil. 1. per totum. Nihilominus loquendo universaliter, familiares Cardinalium non excusari à residentia, nec posse percipere fructus in absentia, cum non extet neque in jure tale privilegium, ut Franch. in c. fin. de verb. signif. in 6. n. 3. nec etiam hodièdum speciale privilegium Garc. n. 388. referens quoque specialem desuper declarationem S. Congregationis in una Abulensi n. 423. & ex eo Paxjard. nu. 173. contra Syl. Zerol. Abb. Selv. ex Jo. And. asserentes, Papam hodie hanc prerogativam concedere Cardinalibus.

6. Quintò idem procedere in Legato quantum ad provinciam suam Garc. num. 382. citat pro hoc plures, quamvis dicat &c.

7. Sextò procedit in Archiepiscopo quoad clericos suæ diocesis, & non suorum suffraganeorum. Garc. loc. cit. citans Zerol. Selv. Hojed. &c. & dicens esse communem DD. in c. cum dilectus.

8. Septimò, & quidem à potiore, quoad familiares Papæ existentes in ejus servitio, ut Capellani, Camerarii & similes, (modò assistant Pontifici principaliter ad ei servendum, & non ad expiscanda beneficia, quamvis & hæc intentio, si sit secundaria, non noceat. Paxjard. loc. cit. n. 171.) ita tamen, ut neque hi percipere possint distributiones quotidianas. Navar. consil. 2. de cler. non resid. Garc. n. 383. & 385. cum communi DD. in cit. c. cum dilectus. Sed nequidem percipiunt fructus scriptores, alique officiales Curia, qui stant principaliter propter suum lucrum, nisi ex præcepto Papæ in Curia morentur. Garc. n. 384.

9. Octavò censet Garc. n. 381. idem procedere in Prælati Episcopo inferioribus respectu suorum subditorum, cum textus c. de cetero. loquatur generaliter, nec appareat, cui loquatur. citat pro hoc Abb. in cit. c. de cetero. n. 3. Selv. p. 4. q. 6. casu 17. Navar. l. paulo ante cit. Rebuff. tit. de disp. de non resid. n. 45. idem tenet Paxjard. n. 172.

10. Denique existentes in servitio aut officiis Regum & Principum non posse percipere fructus, nec excusari à residentia, eò quòd in jure non extet tale privilegium, aut si quandoque in particulari concessum ante Trident, revocatum sit per ilud, docet Garc. n. 389. & seq. contra Selv. loc. cit. casu 24. Cavall. in suis communibus contra communes. q. 585. n. 7. Bocr. &c. unde nec procedere in Capellanis regum, nisi fortè concessum iis privilegium post Trid. quale tamen non esse, ait idem Garc. n. 391.

Questio 406. An, & quando servientes Episcopo (idem est de aliis) præter fructus lucrari possint distributiones?

1. **R**espondeo: in sequentibus casibus. Primò ubi ita habet consuetudo; hæc enim servanda erit, cum sit ex justa causa. Garc. p. 3. c. 2. num. 348. citans Covar. l. variar. resolut. c. 13. n. 5. Hojed. de incomp. benef. p. 1. c. 17. num. 10. contra Navar. cons. 2. de cler. non resid. dicentem: Canonicis servientibus Episcopo consuetudinem non prodesse ad habendum distributiones.

2. Secundò, dum adest specialis gratia & concessio Papæ. Garc. n. 354. citans Navar. cons. 2. n. 3. ubi & recitat indultum, quo id concessum S. Carolo Boromæo, ut ejus Vicarii foranei, dum ratione officii sui per loca sui Vicariatus ratione visitatio-

nis, aut alicujus alterius negotii spiritualis absint ab eorum Ecclesiis, obveniant nihilominus eis distributiones, acsi in choro presentes essent. uti & n. 356. dicit, istiusmodi privilegium solere quoque ad tempus concedi, & prorogari Inquisitoribus, aliisque ministris S. Inquisitionis Hispania: idemque datum à Clement. VIII. pro Curatoribus generalibus cleri Hispania: deputatis & residentibus in Curia Romana, vel Regis Catholici testatur. n. 375. Porro debere hoc ipsum exprimi in concessione Papali, cum alioqui nomine fructuum non veniant distributiones quotidianæ: esseque tale privilegium strictæ interpretationis, salvâ verborum proprietate, utpote cedens in diminutionem cultûs divini, & præjudicium aliorum presentium, & derogationem legis communis monet Pirh. num. 95. ex Castrop. cit. d. 3. p. 9. §. 10. n. 4.

3. Tertio Canonici missi à suis Episcopis ad visitanda eorum nomina limina Apostolorum, uti & comitantes ad eadem limina ipsos Episcopos, lucrantur non solum fructus; sed & distributiones ex decreto Sixti V. Garc. n. 349. Pirh. num. 91. citans Castrop. ubi ante n. 4. quod ipsum ex mente ejusdem Sixti V. procedere in aliis præbendis, licet non sint de Capitulo, ait idem Garc. n. 350. Canonici tamen, aut præbendati missi ab Episcopo alterius Ecclesie, aut eum comitantes, etiam si licet esset eorum Episcopus originis, vel etiam ratione aliorum beneficiorum in ejus diocesi existentium, nec distributiones, nec fructus percipiunt. Garc. ibid. Neque etiam habentes beneficia simplicia, quibus per substitutum deserviri potest, percipiunt ista de causa non serviendo distributiones, aut alia emolumenta servitii, nec excusabuntur à ponendo Vicario seu substituto. Garc. ibid. Porro non potest Episcopus nisi unum gaudentem hoc privilegio mittere suo nomine ad dicta limina, dum tamen ipse vadit, potest duos secum ducere, & si plures quam duos secum duceret, aut plures quam unum mitteret, nullus eorum perciperet fructus, aut distributiones, quia non est major ratio de uno, quam de altero. Garc. ibid. quamvis addat, videri probabile, & de mente Sixti V. quòd duo Canonici aut præbendati comitantes Episcopum, aut unus ab eo missus, lucrentur etiam distributiones, licet aliàs habeat in suo servitio occupatos duos alios, nisi fortè ex hoc Ecclesia pateretur magnum detrimentum ob paucitatem ministrorum.

4. Quartò, dum Canonici consisteret solum in distributionibus quotidianis, servientes Episcopo lucrantur quotidianas distributiones, amissa solum tertia parte, quæ deservientibus, seu presentibus accrescit. Garc. n. 351. juxta plures S. Congregationis declarationes, quas ibidem recitat. Quòd autem, ut habent ejusdem S. Congregationis declarationes ab eo relatæ. nu. 113. & 114. Absentes ratione studii, aut residentia in parochiali fruuntur tunc integrè distributionibus, videri rationem esse, quòd ista cause absentia videantur magis pia, majorisque favore digna. vide illum n. 352. & 353.

Questio 407. An, & qualiter Canonici alique supradicti absentes ratione infirmitatis excusentur à residentia, lucrenturque fructus & distributiones?

Respondeo: præter dicta superius de curatis hæc de causa absentibus ab Ecclesiis suis, & hic à potiore etià in ordine ad distributiones lucran-

lucrandas habere locum. Vide etiam Pirh. *loc. cit. n.* 86. ubi etiam ex Castrop. *loc. cit. n.* 5. ait: probabile esse, eum infirmum, qui etiam dum sanus erat, non solēbat interesse divinis, lucrari adhuc tempore infirmitatis etiam distributiones. Et *nu.* 88. dat disparitatem, quare potius, qui suā culpā incidit in infirmitatem, percipiat adhuc distributiones, & non, qui ob culpam suam est incarceratus.

Questio 408. An, & qualiter Canonici dictique alii ratione studiorum excusentur à residentiā, lucentur fructus & distributiones?

Respondeo primò: quoad Canonicos aliāque beneficia non curata residentiā requirentia, habentes privilegia dicta superius abessendi, & in absentia percipiendi fructus manent incorrepta, & non derogata. *Garc. cit. p. 3. c. 2. num. 88.* cum communi. Hoc tamen privilegium locum non habet, etiam in simplicibus beneficiis residentiā requirentibus ex fundatione, seu institutione, quia non censetur derogatum fundationi, nisi expressè ei derogetur, & de ea fiat specialis mentio. *Garc. n. 111.* quem etiam vide *p. 4. c. 3. num. 73. & p. 7. c. 1. n. 118.* Ubi nam autem, quibus studiis vacare debeant, ut dictis privilegiis fruantur, vide dicta supra de curatis quoad hoc punctum. Quibus adde ex Pirh. *n. 37.* quòd non sufficiat tales morari in loco, ubi studia vigent, si ibi solum aliis rebus vacent; potando, saltando, vel etiam ut linguam peregrinam discant; sed requiritur, ut ipsi se in studiis exercent, ut docet etiam *Abb. in c. fin. de Magistr. n. 6.* item *Paxjard. loc. cit. n. 142. & seq.* ubi: quòd nisi cum debita diligentia studiis competentibus incumbant, teneantur ad restitutionem fructuum in tali absentia perceptorum, pro quo citat AA. quamplurimos, qui tamen *num. 144.* ait: hæc accipienda cum moderatione, cum impossibile sit, semper incumbere studiis, sed satis sit id facere congruis temporibus, & majore anni parte, & hinc concedi valetudinis causa vacantias. Unde etiam *Moneta de distrib. q. 10. n. 19.* *Barb. alleg. 56. n. 25.* apud *Paxjard. ibid.* docent; non amitti illud privilegium, & censeri istos adhuc esse in scholis, si quandoque aliò ad breve tempus divertant statim reverturi. Et hæc quoad dictum privilegium percipiendi in absentia fructus; nam alia privilegia scholarium non auferuntur regulariter otiosis, & non studentibus, de quo vide pulchra *ibid.* apud *Paxjard. n. 145. & seq.* &c. similiter docet *Paxjard. loc. cit. n. 138.* ex *Garcia n. 117.* citante desuper S. Congregationis declarat. quòd scholares seu studentes in Ecclesiis cathedralibus non gaudeant iisdem privilegiis quoad percipiendos fructus in absentia, sicut studentes in studiis publicis, vel academiis, adeòque non sufficere studere apud scholasticum in cathedralibus aut collegiatis, & hujusmodi. citatque pro hoc *Monetam de distrib. q. 10. num. 17.* *Barb. ubi ante num. 21.* *Zechum &c.*

2. Videtur hodiequod requiri etiam in his ad abessendam ratione studii licentia superioris, seu Prælati. (cum autem quis habere possit plures ordinariorum, illius erit dare licentiam, in cujus diocesi est beneficium, inquit *Paxjard. l. 10. tit. 40. n. 131.* & quod Episcopus hanc licentiam concedere possit, nec antiq̄a jura in hoc censentur correctā, nisi quoad Parochos & curatos, testantur cum commu-

ni *Rebuff. de privileg. scholar. privileg. 29. & 31.* *Horat. Lucius in eod. tr. privileg. 99.* *Garc. nu. 45. & 85.* *Barb. & alii apud Paxjard.*) cum requiratur inspectio ætatis, & num sit aptus, aliorumque de quibus supra juxta declarat. S. Congreg. *Garc. n. 87.* *Zerola v. studium,* dicens ita decrevisse Pium IV. in sua Bulla. *Zechus &c.* vide etiam *Pirh. loc. cit. nu. 36.* ubi tamen notabili primo videtur excipere studium Theologiæ & juris Canonici. Tenetur autem Ordinarius dare licentiam absentia ratione studiorum, modò in petito concurrant ætas & alia requisita, de quibus supra, aliàs poterit appellari, & recurri ad superiorem. *Pirh. ibid. Garc. n. 86.* citans *Abbat. Sely. Zerol. &c.* cum enim in istis adhuc, ut dictum, in robore suo maneat privilegium illud, ista licentia ab Ordinario danda non est gratia, sed justitia, & necessitatis, nisi aliqua causa & ratio legitima obstet. *Garc. ibid.* unde etiam praxin danda hujus licentia dicit *Paxjard. n. 167.* ex *Zerol. v. studium,* ut personaliter se præsentent Ordinario, ut hic ex aspectu breviq̄ examine arbitretur, num in fraudem id petatur, & certioretur de ætate, conjectetque de idoneitate, & moneat de satisfaciendo conscientia, conferendo se ad loca studiorum generalium, ibique actu & reipsa operam dando Theologiæ vel juri Canonico; sed nec omnibus habilibus dandam istam licentiam, ne dum pluribus datur, Ecclesia defraudetur debito servitio, uti contingit, ubi numerus Canonicorum est exiguus, docet cum *Zerola v. studium. Paxjard. n. 135.* Porro non potest Episcopus etiam cum talibus ratione studiorum dispensare, & dare licentiam ad septennium, sed solum ad quinquennium, juxta declarationem S. Congregat. dicentem: *licentia, ut aliquis possit abesse causa studiorum à servitio sua Ecclesie, vel sui Canonicius, non suffragatur ultra quinquennium &c.* *Garc. n. 101.* contra *Zerolam v. studium,* & *Zechum de republ. Eccl. tr. de cler. n. 7.* docentes pro studio Theologiæ posse Ordinarium arbitrari tempus, & dare licentiam ad septennium, nimirum ut triennium in Philosophia, & quadriennium in Theologia, quo ista studia consumantur, ponat; declarationem verò sacra Congregationis, quam *Garc. adducit n. 8.* intelligendam de ætatis, de Ecclesia parochiali, & eam, qua modo recitata est, intelligendam de studio juris, quod ipsum ait *Garcias* esse divinare, præterquam quod illa citata *n. 81.* loquatur etiam de Canonicis. Censet insuper *Garc. nu. 103.* non posse Episcopum concedere licentiam ad studium Philosophiæ in ordine ad transeundum ad Theologiam, cum dicta declarationes, & *c. fin. de Magistr.* loquantur de ipsa Theologia (salvo semper studio juris Canonici, de quo supra) multòque minùs ad studendum in aliis scientiis, nisi adit speciale aliud privilegium concessum personæ, vel Universitati alicui, quale dicit esse in Universitate Salmanticæ. & qualiter multa studia generaliter esse privilegiata, ut Scholares in quacunque honesta & licita facultate studentes, fructus suorum beneficiorum Eccles. participant, etiam si dignitates, personatus, plebania, & sacerdotes sint, aliq̄ue specialiter prohibiti, ac specialiter studium Romanum quoad studentes in utroque jure docet *Paxjard. n. 150.*

3. Respondeo secundò: absentes ratione studiorum non lucrantur quotidianas distributiones. *licet de prebend. Gl. in c. fin. de magistr. v. integrè.* *Garc. n. 112.* *Covar. variar. resolut. l. 3. c. 13. n. 2.* *Hojed. de incomp. c. 12. n. 8.* *Fuscus de visitat. l. 2.*